

Vysvětlivky k návrhům na revizi nástrojů státní podpory použitelných v odvětví rybolovu a akvakultury

Účelem těchto vysvětlivek je vyjasnit cíle a oblast působnosti návrhů na revizi nástrojů státní podpory použitelných v odvětví rybolovu a akvakultury, které se mají použít od 1. ledna 2023:

- návrh pokynů ke státní podpoře v odvětví rybolovu a akvakultury (dále jen „návrh pokynů“),
- návrh nařízení Komise, kterým se určité kategorie podpory pro podniky působící v oblasti produkce, zpracování a uvádění produktů rybolovu a akvakultury na trh prohlašují za slučitelné s vnitřním trhem podle článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie a zrušuje nařízení Komise (EU) č. 1388/2014 (dále jen „návrh nařízení o blokových výjimkách“), a dále
- návrh nařízení Komise, kterým se mění nařízení (EU) č. 717/2014, pokud jde o dobu jeho použitelnosti a maximální kumulované výše podpory *de minimis* (dále jen „návrh nařízení pozměňujícího podporu *de minimis*“).

Tyto vysvětlivky doplňují veřejnou konzultaci o uvedených nástrojích, která bude probíhat do 13. března 2022.

Občané, organizace a veřejné orgány se vybízejí, aby se k návrhům Komise vyjádřili. Kromě konzultace se uskuteční dvě setkání s členskými státy s cílem získat zpětnou vazbu k oběma výše uvedeným nařízením.

Konzultace k pokynům bude zahájena na základě anglického znění návrhu. Překlady do všech jazyků EU budou na příslušné internetové stránky postupně přidávány. Konzultace k návrhu nařízení o blokových výjimkách a návrhu nařízení pozměňujícímu podporu *de minimis* jsou zahájeny ve všech jazycích EU¹.

Zúčastněné strany prosíme, aby uvedly, kterého ze tří nástrojů se jejich připomínky týkají.

Zúčastněné strany dále prosíme, aby své připomínky poskytly v elektronickém formátu a jasně uvedly, zda má jejich příspěvek důvěrnou povahu. Pokud ano, měly by Komisi příspěvek poskytnout i ve verzi, která nebude důvěrné informace obsahovat a kterou bude možné zveřejnit na internetových stránkách GR pro hospodářskou soutěž.

1. Souvislosti

Veřejné financování může usnadnit hospodářský rozvoj různých hospodářských odvětví. Pokud jde o odvětví rybolovu a akvakultury, státní podpora je zakotvena v širší společné rybářské politice². Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1139 ze dne 7. července 2021, kterým se zřizuje Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond (dále jen „ENRAF“)³, které se používá ode dne 1. ledna 2021,

¹ V případě této veřejné konzultace s výjimkou irštiny. Budoucí nástroje státní podpory však budou k dispozici i v irštině.

² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1380/2013 ze dne 11. prosince 2013 o společné rybářské politice (Úř. věst. L 354, 28.12.2013, s. 22).

³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1139 ze dne 7. července 2021, kterým se zřizuje Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond a mění nařízení (EU) 2017/1004, Úř. věst. L 247, 13.7.2021, s. 1 (dále jen „nařízení (EU) 2021/1139“).

zavedlo pro společnou rybářskou politiku nová pravidla. Stručně řečeno, pravidla státní podpory v odvětví rybolovu a akvakultury by měla být obecně sladěna s pravidly pro jednotlivé fondy⁴.

Obecně platí, že členské státy musí oznámit jakoukoli státní podporu, kterou chtějí poskytnout. Po takovém oznámení Komise podporu posoudí a poté rozhodne, zda ji může schválit. Za tímto účelem Komise v pokynech stanoví svou politiku rozhodování. Komise však může z oznamovací povinnosti vyjmout ty druhy opatření podpory, s nimiž získala dostatečné zkušenosti (stanoveno v nařízeních o blokových výjimkách), nebo z oblasti působnosti kontroly státní podpory EU vyjmout ta opatření, jejichž výše je tak nízká, že neexistuje riziko narušení hospodářské soutěže (stanoveno v nařízeních o podpoře *de minimis*).

Platné pokyny pro posuzování státní podpory v odvětví rybolovu a akvakultury⁵ (dále jen „stávající pokyny“) stanoví požadavky a kritéria pro určení podpory v odvětví rybolovu a akvakultury, kterou Komise po jejím oznámení členskými státy schválí. Stávající pokyny byly přijaty v roce 2015 a v roce 2018 byly pozměněny. Neobsahují ustanovení o skončení platnosti a zůstávají v platnosti. Komise se však může rozhodnout je kdykoliv přezkoumat nebo pozměnit, jestliže by to vyžadovaly důvody spojené s politikou v oblasti hospodářské soutěže, jinými politikami Unie nebo jakékoli jiné oprávněné důvody.

Nařízení Komise (EU) č. 1388/2014 ze dne 16. prosince 2014 (dále jen „nařízení (EU) č. 1388/2014“)⁶, tj. stávající nařízení o blokových výjimkách použitelných v odvětví rybolovu a akvakultury, určuje řadu kategorií podpory považovaných za slučitelné s vnitřním trhem, které byly Komisí systematicky schvalovány a u nichž se již nevyžaduje předchozí oznámení Komisi. V uvedeném nařízení se uplatňují požadavky a kritéria stanovená v nařízení (EU) č. 508/2014, aby se určilo, zda lze dané opatření blokově vyjmout jako zjednodušení správních postupů. Nařízení (EU) č. 1388/2014 vstoupilo v platnost dne 1. ledna 2015 a má za současných podmínek pozbýt platnosti dne 31. prosince 2022.

A konečně nařízení Komise (EU) č. 717/2014 ze dne 27. června 2014 (dále jen „nařízení (EU) č. 717/2014“)⁷, tj. stávající nařízení o podpoře *de minimis* v odvětví rybolovu a akvakultury, stanoví strop, bez jehož překročení lze mít za to, že se čl. 107 odst. 1 Smlouvy nemusí použít, pokud podpora splňuje určité podmínky. V takovém případě opatření nepodléhá oznamovací povinnosti. Nařízení (EU) č. 717/2014 vstoupilo v platnost dne 1. července 2014 a podle změny z roku 2020 má pozbýt platnosti dne 31. prosince 2022.

Pro účely revize těchto nástrojů státní podpory shromáždila Komise údaje prostřednictvím veřejné konzultace⁸ provedené v roce 2019. Komise vyhodnotila stávající nástroje na základě výsledků uvedené konzultace, dalších externích údajů a interních zkušeností. Jak již bylo oznámeno v počátečním posouzení

⁴ Nařízení (EU) 2021/1139 a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 508/2014 ze dne 15. května 2014 o Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 2328/2003, (ES) č. 861/2006, (ES) č. 1198/2006 a (ES) č. 791/2007 a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1255/2011, Úř. věst. L 149, 20.5.2014, s. 1 (dále jen „nařízení (EU) č. 508/2014“).

⁵ Úř. věst. C 217, 2.7.2015, s. 1 ve znění Úř. věst. C 422, 22.11.2018, s. 1.

⁶ Nařízení Komise (EU) č. 1388/2014 ze dne 16. prosince 2014, kterým se určité kategorie podpory pro podniky působící v oblasti produkce, zpracování a uvádění produktů rybolovu a akvakultury na trh prohlašují za slučitelné s vnitřním trhem podle článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie (Úř. věst. L 369, 24.12.2014, s. 37, ve znění Úř. věst. L 414, 9.12.2020, s. 15).

⁷ Úř. věst. L 190, 28.6.2015, s. 45, ve znění Úř. věst. L 414, 9.12.2020, s. 15.

⁸ Veřejná konzultace týkající se přezkumu nástrojů státní podpory v odvětví rybolovu a akvakultury proběhla v období od 28. června 2019 do 31. října 2019: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/11543-De-minimis-aid-in-the-fishery-and-aquaculture-sector/public-consultation_cs.

dopadů, které Komise zveřejnila v květnu 2019, Komise návrhy nástrojů státní podpory konzultuje s poradním výborem, aby získala zpětnou vazbu. Informace získané z veřejné konzultace a od poradního výboru jsou podkladem pro posouzení dopadů, na němž bude revize založena.

V těchto vysvětlivkách je přehled hlavních změn, které Komise v této fázi postupu revize zvažuje. Jedná se o sladění pravidel státní podpory s ENRAF, což dále souvisí s prioritami Komise, zejména se Zelenou dohodou pro Evropu. Odvětvový přezkum se bude řídit horizontálními zásadami kontroly státní podpory. Navrhovaná pravidla celkově zefektivňují a harmonizují odvětvová pravidla státní podpory a kromě toho zjednodušují správné postupy, čímž umožňují blokové výjimky pro nové druhy podpory.

Znění navrhovaných nástrojů není konečné a bude znovu posouzeno s ohledem na zpětnou vazbu a informace získané během této veřejné konzultace.

2. Navrhované změny obsažené v návrhu nařízení o blokových výjimkách

Navrhuje se doplnit do návrhu nařízení o blokových výjimkách dvě nová opatření, v jejichž rámci může Komise využít své zkušenosti z vyřizování případů, a to nejen v odvětví rybolovu a akvakultury, ale také v odvětví zemědělství, kde se objevily srovnatelné problémy. Do návrhu nařízení o blokových výjimkách by měly být začleněny tyto kategorie podpory: i) podpora na náhradu škod způsobených nepříznivými povětrnostními podmínkami a ii) podpora na náhradu škod způsobených chráněnými druhy zvířat.

Návrh nařízení o blokových výjimkách již neobsahuje opatření podpory pro mladé rybáře na zahájení činnosti. Ačkoli tato podpora zůstává podle pravidel ENRAF i nadále v plné míře možná, a to za podmínek, které jsou oproti nařízení (EU) č. 508/2014 příznivější, Komise se domnívá, že toto opatření by vzhledem ke svým potenciálním účinkům na zvýšení kapacity mělo v budoucnu podléhat předběžnému posouzení státní podpory.

V zájmu sladění s pravidly státní podpory platnými pro jiná hospodářská odvětví se Komise rovněž domnívá, že bloková výjimka pro osvobození od daně a snížení úrovně zdanění v souladu se směrnicí 2003/96/ES je nejvhodněji řešena ustanoveními uvedenými v článku 44 obecného nařízení o blokových výjimkách⁹. Proto se navrhuje nezachovat toto ustanovení odděleně v nařízení o blokové výjimce pro rybolov.

3. Navrhované změny ve znění návrhu pokynů

a) Podpora na náhradu škody způsobené chráněnými druhy zvířat

Kromě návrhu nařízení o blokových výjimkách návrh pokynů rovněž umožní členským státům udělit podporu na náhradu škod způsobených chráněnými druhy zvířat, pokud se na opatření podpory nevztahuje bloková výjimka.

b) Podpora na náklady na prevenci, tlumení a eradikaci nákaz zvířat v akvakultuře a zamoření invazními nepůvodními druhy týkající se Unie nebo členského státu

⁹ Nařízení Komise (EU) č. 651/2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem (Úř. věst. L 187, 26.6.2014, s. 1); viz také veřejná konzultace probíhající do 8. prosince 2021: https://ec.europa.eu/competition-policy/public-consultations/2021-gber_en.

Stávající pokyny již stanoví možnost poskytnout podporu na náklady na prevenci, tlumení a eradikaci nákaz zvířat v akvakultuře. V návrhu pokynů se navrhuje zahrnout následující náklady související s i) nově se objevujícími nákazami a ii) invazními nepůvodními druhy týkající se Unie nebo členského státu. Toto zahrnutí má členským státům umožnit řešit situace, na které se podpora dříve nevztahovala.

c) Podpora na obnovu rybářského loďstva v nejvzdálenějších regionech

Podpora na obnovu rybářského loďstva v nejvzdálenějších regionech byla zavedena v roce 2018 změnou stávajících pokynů. Návrh pokynů i nadále poskytuje právní základ pro posouzení slučitelnosti takových opatření podpory a zachovává dosavadní přístup. Ten vychází z toho, že členské státy musí prostřednictvím nejnovější vnitrostátní zprávy vypracované v souladu s čl. 22 odst. 2 a 3 nařízení (EU) č. 1380/2013 prokázat, že v segmentu loďstva nejvzdálenějšího regionu, do něhož bude nové plavidlo patřit, existuje vyváženost mezi jeho rybolovnou kapacitou a jeho rybolovnými právy. Zdá se, že pro další vyjasnění požadavků, kritérií a příslušných postupů je nezbytný omezený soubor úprav.

d) Společné zásady pro posouzení slučitelnosti

Společné zásady pro posuzování slučitelnosti zavedené iniciativou pro modernizaci státní podpory z roku 2014 je třeba revidovat s ohledem na rozsudek ve věci T-356/15 Rakousko v. Komise (rozsudek Hinkley Point C). V tomto rozsudku poskytl Soudní dvůr důležitý výklad čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU. Navrhovaná strukturální změna tento výklad odráží.

Na revizi společných zásad pro posuzování slučitelnosti je uplatňován zastřešující přístup, který je společný pro všechny nedávno revidované nástroje státní podpory. Navrhované změny jsou v souladu s dalšími nástroji státní podpory a zároveň zachovávají určité odlišnosti, které zohledňují specifika odvětví rybolovu a akvakultury.

4. Navrhované změny obsažené v návrhu nařízení pozměňujícím podporu *de minimis*

Návrh nařízení pozměňujícího podporu *de minimis* zavádí omezený soubor změn stávajícího režimu *de minimis* v odvětví rybolovu a akvakultury.

Jak je uvedeno výše, platnost nařízení (EU) č. 717/2014 má za současných podmínek skončit dne 31. prosince 2022. Proto se navrhuje prodloužit jeho platnost do 31. prosince 2027. Toto prodloužení by bylo v souladu s dobou trvání programového období pro ENRAF stanovenou nařízením (EU) 2021/1139, jakož i s režimem *de minimis* v odvětví zemědělství, který byl nařízením Komise (EU) 2019/316 ze dne 21. února 2019 rovněž prodloužen do 31. prosince 2027¹⁰.

Maximální kumulované výše podpory *de minimis*, které mohou jednotlivé členské státy přidělit, jsou stanoveny v příloze nařízení (EU) č. 717/2014 a vycházejí z údajů za rok 2011. S cílem zohlednit vývoj odvětví se považuje se za vhodné odborně aktualizovat uvedené maximální kumulované výše podpory na základě novějších odvětvových údajů. Z tohoto důvodu maximální kumulované výše podpory uvedené v příloze návrhu nařízení pozměňujícího podporu *de minimis* vycházejí z tříletého průměru ročního obrátu činností v oblasti rybolovu, zpracování a akvakultury v každém členském státě stanoveného s vyloučením nejvyšších a nejnižších položek za pětileté období, tj. období 2014–2018.

¹⁰ Nařízení Komise (EU) 2019/316 ze dne 21. února 2019, kterým se mění nařízení (EU) č. 1408/2013 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu *de minimis* v odvětví zemědělství (Úř. věst. L 51I, 22.2.2019, s. 1).

V návrhu nařízení pozměňujícího podporu *de minimis* je rovněž vysvětleno, že nařízení (EU) č. 717/2014 se nebude vztahovat na podporu na dočasné nebo trvalé zastavení rybolovných činností, není-li v nařízení (EU) 2021/1139 výslovně stanoveno jinak.